

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25000 växel, (018) 25127 direkt
Fax.nr. (018) 16595

BESLUT

Ärendenummer

MPN-04-32

Beslutsdatum

15.12.2005

Postningsdag

15.12.2005

Sökanden

N. Häggbloms Åkeri ÖB
22 270 Eckerö

Ärende

Ansökan avser miljötillstånd för bergstakt och krossanläggning i Böle, Eckerö.

Den i ansökan avsedde verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 11 § landskapslag (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd (miljöskyddslagen),
- 1 §, samt bilaga 1, 8 c landskapsförordning (2000:35) om miljöskydd och miljötillstånd (miljöskyddförordningen),
- 6 kap, 16 § vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen),
- 23 landskapsförordning (1973:63) om hälsovården (hälsovårdsförordningen)

Beslut

Miljötillstånd

Miljöprövningsnämnden beviljar med stöd av 24 § miljöskyddslagen N. Häggbloms Åkeri ÖB miljötillstånd för bergstakt och krossanläggning. Verksamheten är förlagd till lägenheten Bergtaget med fastighetsbeteckning 43-403-1-58 i Böle, Eckerö. Med undantag för vad som anges i detta beslut beviljas tillstånd för verksamheten så som den beskrivs i ansökan.

Ersättning

Miljöprövningsnämnden har prövat frågan om ersättningskyldighet enligt 7 kap, 8 § vattenlagen. Nämnden konstaterar att i tillståndet givna tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan ersättningsgill skada som avses i 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Giltighet

Detta tillstånd är i kraft till den 31.12.2015. Om tillståndshavaren har för avsikt att fortsätta verksamheten efter 31.12.2015 skall en ansökan om nytt tillstånd inlämnas till Ålands miljöprövningsnämnd före 30.06.2015 i enlighet med bestämmelserna i miljöskyddslagen. Detta tillstånd är ikraft till dess ett beslut fattats med anledning av en ny ansökan och beslutet vunnit laga kraft.

Miljöberättelse och miljökonsekvensbedömning

Den information som enligt 5 § LF (2000:10) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar skall ingå i en sådan miljöberättelse som enligt 2 § samma förordning skall utföras till underlag för detta beslut finns i beslutstexten.

Villkor

Tillståndsinnehavaren skall följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § vattenlagen samt 6 kap. 23 och 28 §§ vattenlagen.

1. De verksamhets- och brytningsområden som framgår av den plankarta som finns bilagd täktplanen skall innan brytningen påbörjas utmärkas i terrängen på väl synligt sätt och markeringarna får under exploateringstiden inte rubbas eller döljas. Gränsen för brytningsområdet skall vara minst 10 meter från omliggande fastighetsgräns. Uttag eller övrig verksamhet i samband med täktverksamheten får inte ske utanför detta område.
2. Skyddsavståndet från täktverksamheten till Storfladan skall vara minst 80 meter. I begreppet täktverksamhet inkluderas upplagsplats.
3. Brytning får inte ske:
 - på en nivå under + 7 meter (plankartans höjdsystem),
 - på en nivå under + 2 meter över grundvattennivå eller
 - utan iakttagande av villkor om terrassering/slänter.
4. Verksamheten inklusive transporter får endast bedrivas helgfri måndag till fredag mellan klockan 07.00 - 18.00. Sprängning får dock utföras endast mellan klockan 08.00 - 17.00 på förutbestämd veckodag. Sprängningarna skall ordnas så att markägare inom en radie på 500 meter i god tid på förhand, erhåller kännedom därom. Reparationer och underhåll får ske fram till klockan 21.00 helgfri måndag till fredag.
5. Bullerkällor i verksamheten får som riktvärde inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- och fritidshus än:

▪ helgfri måndag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	50 dB(A)
▪ helgfri måndag - fredag	kl. 18.00 - 21.00	45 dB(A)
6. Under perioder då impulsartat ljud förekommer skall den tillåtna ljudnivån sänkas med 5 dB(A)-enheter.
7. Grundvattennivån skall under exploateringstiden kontinuerligt mätas och dokumenteras i form av egenkontroll.
8. Stenkast till följd av sprängning får ej förekomma utanför verksamhetsområdet.
9. Sprängning skall utföras på ett sådant sätt:
 - att slänterna/terrasserna i det färdigbrukade brytningsområdets har en sådan form att det inte bildas stup högre än maximalt 5 meter,
 - att täktens kantområden ges en genomsnittlig lutning om 1:2 och
 - att avrinningsförhållandena från området inte ändras.

10. Vibrationer från sprängning får i bostads- och fritidshus som gränsvärde ej överstiga 4 mm/s uttryckt som högsta svängningshastighet i vertikalled.
11. Luftstöt våg till följd av sprängning får som riktvärde vid bostads- och fritidshus inte överskrida 100 pascal.
12. I samråd med tillsynsmyndigheten skall verksamhetsutövaren vid behov utföra vibrations- och ljudtrycksmätningar vid närliggande fastigheter.
13. Om för omgivningen besvärande olägenheter i form av damm uppkommer skall åtgärder omgående vidtas för att motverka sådana störningar. Driftstörningar av betydelse för den yttre miljön skall omgående rapporteras till tillsynsmyndigheten.
14. Ifall det vid bergstakten påträffas sprickor som kan förorsaka fara för förorening av grundvatten eller försämring av tillgång på grundvatten skall täktverksamheten avbrytas och tillsynsmyndigheten underrättas om saken.
15. Vatten som avleds från täktområdet skall passera sedimentationsbassäng och oljeavskiljande anordning av tillräcklig kapacitet innan det lämnar verksamhetsområdet. Oljeavskiljaren skall kontrolleras regelbundet och tömmas vid behov. Efter avslutad verksamhet skall bassängen rivas/fyllas igen och innehållet tas omhand enligt tillsynsmyndighetens anvisningar.

Konstruktionerna skall godkännas av tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsregering

16. Avfallshanteringen vid anläggningen skall följa kommunal renhållningsplan, samt landskapslagen om renhållning (1981:3) och skötas så att miljöförorening förhindras och sanitär olägenhet inte uppstår. Farligt avfall skall hanteras enligt gällande lagstiftning och föras till en av myndigheterna godkänd anläggning för mottagning av farligt avfall.

Avfall skall förvaras på en för ändamålet avsedd plats, exempelvis på hårdgjord invallad yta utan avlopp och under tak, så att mark- och grundvattenförorening kan undvikas. Farligt avfall skall i första hand förvaras inomhus eller på annat sätt helt skyddas från kontakt med vatten.

17. Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier. Alla kemikalier som används inom verksamheten skall anmälas till kemikalieövervakningen vid hälsonämnden och tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsregering. Alla kemikalier som lagras i verksamheten skall förvaras skilt inomhus i ett ändamålsenligt, lagenligt märkt och låst skåp eller i ett avskilt, märkt och låst utrymme så att de inte riskerar att förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver deras faktiska användningsområden. Sprängämnen skall förvaras och brukas enligt gällande lagstiftning.

18. Fasta och flyttbara oljetankar/cisterner på fastigheten skall placeras i tätt skyddstråg av tillräcklig volym och av lämpligt material för att förhindra förorening av mark, grundvatten eller annat område vid eventuellt spill eller läckage.
19. Ett kontrollprogram skall uppgöras och godkännas av tillsynsmyndigheten före verksamheten inleds. Kontrollprogrammet skall åtminstone innefatta:
- kontinuerliga mätningar av grundvattennivån under exploateringstiden, minst 6 mätningar/år under tre års tid varefter provtagningsfrekvensen kan minskas minst 2 mätningar/år.
 - provtagningar av vattnet innan det lämnar verksamhetsområdet för att kontrollera att ingen kvävetillförsel sker till omgivningen.
 - statistik över typ och mängd uppkommet avfall inom företagets totala verksamhet.

Kontrollprogrammet skall inlämnas årligen före utgången av februari månad till tillsynsmyndigheten.

20. Ett täktparti anses permanent avslutat dels om täktgränsen enligt täktplanen är nådd dels om sökanden så anser. Sökanden skall på begäran av tillsynsmyndigheten kunna tillhandahålla en karta visande permanent avslutade täktpartier. När täkten är slutligt efterbehandlad skall detta snarast meddelas till tillsynsmyndigheten.

Efterbehandling skall ske på ett sådant sätt att området täcks, slänter/terasser planas ut med de ursprungliga avbaningsmassorna och sprängsten, och vegetation återplanteras. Om andra massor än de ursprungliga avbaningsmassorna används skall dessa vara av lämplig kvalitet.

Tillståndet kan ändras av miljöprövningsnämnden även då det är nödvändigt för verkställigheten av internationella fördrag som är förpliktande för landskapet.

Beslutsmotiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan, utlåtanden och yttranden som anförts i ärendet och förutsättningarna för beviljande av tillstånd. För verksamheten har fastställts tillståndsvillkor som förhindrar, förebygger och begränsar föroreningar. Vid fastställandet av dessa villkor har nyttan av de föreskrivna åtgärderna vägt mot kostnaderna för sådana åtgärder. Vid avgörandet har nämnden även beaktat landskapslag (1998:82) om naturvård och vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen.

Miljöprövningsnämnden finner med nedanstående motiveringar att sökanden med iakttagande av givna tillståndsvillkor uppfyller förutsättningar för tillstånd enligt 6 kap. 4 § vattenlagen och 24 § miljöskyddslagen och beviljar därmed miljötillstånd för bergstäkt och krossanläggning i Böle, Eckerö.

Lägenheten Bergtaget RNr 1:58 med fastighetsbeteckning 43-403-1-58 är 29.700 m² stor. Täktområdet sluttar mot väster och utanför täktområdets västra del är insjön Storfladan belägen. Skogen på det planerade täktområdet har avverkats och inga särskilt skyddsvärda

arter eller biotoper enligt LF om naturvård (1998:113) finns inom det föreslagna täktområdet. Avståndet till närmsta fast boende är enligt ansökan 1130 meter och till Skagvägen, som befinner sig på västra sidan om Storfladan, uppskattningsvis 200 meter. I anslutning till Skagvägen finns ett djurstall på ca 270 meters avstånd.

Vid anläggande av täkt är det viktigt att skyddszonen kring marktäktområdet är av tillräcklig storlek. Den skyddszon som lämnas mellan grannlägenhet och täktområde skall vara minst 10 meter då det gäller obebyggd grannlägenhet. Detta för att minska risk för miljöförorening av täktverksamheten, d.v.s. förhindra skada på annans egendom eller olägenhet att nyttja den på grund av skakningar, damm och buller från täktverksamheten, enligt 4 och 22 §§ miljöskyddslagen. När det gäller skyddsavstånd till sjö-, å-, eller havsstrand är det av stor betydelse att det blir tillräckligt långt, för att förhindra att vattenkvaliteten påverkas, enligt 4 kap. 1-2 §§ samt 5 kap. 1 och 9 §§ vattenlagen, och även för att minska påverkan på naturskönheten och trivseln i omgivningen, enligt 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen. De sluttande markförhållandena medför en ökad risk för att olägenhet för vattenmiljön uppstår.

Det buller som verksamheten förorsakar begränsas genom tillståndsvillkor om maximal ljudnivå, tidpunkter för verksamhet och meddelande om tidpunkter för sprängning, varpå sådan betydande miljöförorening som avses i 22 § miljöskyddslagen ej uppstår.

Enligt 4 kap. 1 § vattenlagen skall vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med verksamheten nås med minsta möjliga skada och olägenhet utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att verksamheten omöjliggörs. En bergstäkt kan medföra framför allt kväveläckage från rester av sprängämnen, men också en kraftig grumling från damm. Nämnden konstaterar att det är skäligt att begränsa verksamhetens belastning på vattenmiljön. Enligt 5 kap. 9 § får verksamheten inte riskera att öka kvävehalten i vattenområdet. Därför skall tillståndshavaren i syfte att förhindra kvalitetsförändring och miljöförorening i vattenmiljön anlägga en ändamålsenlig sedimentationsbassäng och oljeavskiljande anordning av tillräcklig kapacitet, för att tillse att erforderlig rening av vatten från täktområdet erhålls samt sköta verksamheten så att minsta möjliga negativa inverkan på vattenmiljön uppstår. Det är av stor vikt att bassängen är av tillräcklig dimension. Beräkningar bör göras åtminstone utgående från 1-års regn. Bortledning av vattnet från området utgör enligt 1 kap. 3 § vattenlagen ett vattenföretag. Enligt 3 kap. 13-14 §§ vattenlagen innehar sökanden rätt att inleda vatten i befintligt dike eller att dika även på annans mark om så är nödvändigt för att uppnå ändamålsenlig avvattning. Sökanden innehar markägarens tillstånd. Miljöprövningsnämnden konstaterar utgående från detta att sökanden har rätt att, enligt ansökan, leda vattnet vidare ut i de diken som finns i området.

I syfte att skydda vattenmiljön och miljön ställs villkor för verksamheten om förebyggande av förorening, avfall, avfallshantering, tillsyn, egenkontroll samt villkor om lägsta brytningsnivå. Den lägsta brytningsnivån är + 7 meter enligt plankartans höjdsystem, men för att förhindra risk för förändring av grundvattenkvaliteten och grundvattennivån får brytning ej bedrivas på en nivå under 2 meter över grundvattennivån för att uppnå tillräckligt skydd, enligt 4 kap. 1 och 7 §§ vattenlagen.

För att minska på skadliga miljökonsekvenser är eftervård av täktområdet av stor betydelse. Tagande av marksubstans har många skadliga miljöpåverkningar. Bland annat äventyrar det grundvattnets kvalitet, försämrar det växtförhållandena för vegetationen,

förstör det geologiska och biologiska naturförekomster samt områden där djur och växter lever och förökar sig och så kan det föranleda skador som syns vida omkring i landskapet.

Målet med eftervårdnaden är att reparera skadliga verkningar av täktverksamhet för grundvattnet och att anpassa täktområdet till den omgivande naturen och landskapet. Eftervården främjar också möjligheterna till framtida användning av täktområdet och gör området säkrare varför sökanden åläggs att rekonstruera markens ytlager, plana ut slänter/terrasser samt återplantera vegetation i syfte att återskapa naturliga grundvattenrenande markprocesser.

För att minska täktens påverkan på grundvattnet skall markens ytlager rekonstrueras och slänter/terrasser planas ut samt vegetation återplanteras i syfte att återskapa naturliga grundvattenrenande markprocesser.

Med beaktande av att verksamhetsutövaren ålagts stränga villkor i avseende på skydd av vattenkvaliteten, att området inte utgör vattenskyddsområde eller område för grundvattentäkt konstaterar nämnden att platsen är lämplig med beaktande av 4 kap. 6 § i vattenlagen. Med utgångspunkt från vad som i övrigt redovisats i ansökan och med beaktande av givna tillståndsvillkor bedömer miljöprövningsnämnden att den i ansökan redovisade platsen är lämplig vad avser verksamhetens art, det buller verksamheten åstadkommer, bosättningen i omgivningen, faran för förorening av luft, mark och vatten. Området är inte föremål för någon fastställd plan. Verksamheten bedöms således uppfylla kraven avseende förläggning i 22 §, 2 mom. miljöskyddslagen samt 11 § hälsovårdsförordningen.

Sökanden har i det material som inkommit till nämnden rörande verksamheten påvisat tillräcklig kunskap, solvens och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt.

Verksamhetsutövaren svarar enligt 4-5 §§ miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen, oavsett givna villkor, för att miljöförorening förebyggs, undanröjs och begränsas och för att försämring av vattenkvaliteten förhindras, så även efter det att verksamheten avslutats i enlighet med vad som sägs i 52 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen.

Tillämpade lagrum

- Landskapslag (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd: 1, 3-9, 11, 22-26, 28 och 52 §§
- Landskapsförordningen(2001:35) om miljöskydd och miljötillstånd: 1 §, Bilaga 1 pkt 8c och 8d
- Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland: 1 kap. 1, 3 §§, 3 kap. 13-14 §§, 4 kap. 1-8 §§, 5 kap. 1-2, 4, 9 §§, 6 kap. 1, 4-5, 16, 23, 28-29 §§, 7 kap. 4, 6 och 8 §§
- Landskapsförordning (2000:10) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar:2 och 5 §§
- Landskapslag (1967:36) om hälsovården: 26 §
- Landskapsförordning (1973:63) om hälsovården: 10-11 §§
- Landskapslag (1997:65) om Ålands miljöprövningsnämnd

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs ingen avgift.

Blagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning
3. Karta över verksamhetens placering

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljöprövningsnämnds ärendeakt.

Lars Janlöv
Ordförande

Mats Westman
Föredragande

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har anhängiggjorts hos Ålands miljöprövningsnämnd 29.06.2004

Kungörelse av ansökan

Ansökan kungjordes under tiden 10.11.2005-01.12.2005 på Eckerö kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor. Kungörelsen fanns införd i tidningen Åland 09.11.2005. I kungörelsen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Ett yttrande har inkommit under kungörelsetiden.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt och erhållit utlåtande enligt nedan:

- Ålands landskapsregering
- Eckerö kommun
- WSP Environmental

Förklaring

Sökanden har inkommit med förklaring till inkomna utlåtanden och yttranden.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Eckerö kommuns samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet respektive Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida, www.mpn.aland.fi. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

BESVÄRSANVISNING

Besvär över lagligheten av Ålands miljöprövningsnämnds beslut kan anföras av sakägare hos Ålands förvaltningsdomstol senast trettio dagar räknat från den dag då beslutet delgavs ändringssökanden.

En sakägare anses ha blivit delgiven beslutet sju dagar efter den dag som anges som postningsdag i beslutet om något annat inte framgår av ett mottagningsbevis.

Av besvärsskriften skall framgå:

- ändringssökandens namn, hemkommun, postadress och telefonnummer
- vilket beslut besväret gäller, på vilken punkt i beslutet som ändring söks, vilka ändringar som borde göras och på vilken grund besväret anföras.

Om det är en laglig representant för ändringssökanden eller ett ombud som för ändringssökandens talan, eller om besvärsskriften har satts upp av någon annan, skall också dennes namn och hemkommun uppges i besvärsskriften.

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden eller av dennes lagliga representant eller ombud. Ombudet skall bifoga en fullmakt till besvärsskriften.

Till besvärsskriften skall beslutet i original eller en kopia av beslutet bifogas. Dessutom skall de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden bifogas, om dessa inte redan tidigare har lämnats till Ålands miljöprövningsnämnd.

Besvärsskriften skall lämnas till:

Besöksadress: Ålands förvaltningsdomstol
Torggatan 16
Mariehamn

Postadress: Ålands förvaltningsdomstol
PB 31
AX-22 101 Mariehamn

Telefon: 010 3650265